

België - Belgique
P.B.
8610 Kortemark
P 508209

37ste jaargang - nr. 2 - viermaandelijks
mei - augustus 2018

mededelingen

vlaams centrum voor genealogie en heraldiek

Mère Césaire: Augusta Volckaert

Afgiftekantoor: 8610 Kortemark

Verantw. uitgever: Peter Bentein, Elflijnenlaan 3, 8610 Handzame

Samenstelling, redactie en layout: Wim Dedeyster

VCGH
Elflijnenlaan 3
B-8610 Handzame

Documentatiecentrum van Familiekunde Vlaanderen vzw

Tel. 051 56 74 79

KBC BE17 4744 1565 3121

www.vcgh.be

E-mail: vcgh@scarlet.be

O p e n i n g s t i j d e n
dinsdag t/m donderdag
13 - 17 uur
Vrijdag
09 - 12 uur
derde zaterdag v/d maand
09 - 11.45 uur

LIDMAATSCHAPSBIJDRAGE 2018

- Wie lid is van Familiekunde Vlaanderen is automatisch volwaardig lid van ons Centrum en heeft dus alle toegangsrechten tot onze documentatie. Lid worden van Familiekunde Vlaanderen kan door betaling van € 37,00 per jaar via het nationaal secretariaat: Van Heybeeckstraat, 3 te 2170 Merksem, tel. 03/646 99 88, IBAN: BE58 4141 1712 2179, <http://www.familiekunde-vlaanderen.be/word-lid>
- Daarnaast bestaat de mogelijkheid om een abonnement te nemen op ons tijdschrift "Mededelingen" door overschrijving van € 20,00 op rekeningnummer BE17 4744 1565 3121 van het Vlaams Centrum voor Genealogie en Heraldiek. Hiermee verwerft men ook onbeperkte toegang tot ons documentatiecentrum (niet tot de andere centra die vallen onder Familiekunde Vlaanderen).
- Een derde mogelijkheid is het betalen van een daggeld van € 5,00 bij elk bezoek.

buitenland + 10,00 euro verzendkosten
étranger 10,00 euro en plus pour frais d'envoi

Het Centrum zal gesloten zijn:

woensdag 15/08	zaterdag 18/08	vrijdag 24/08	donderdag 01/11
donderdag 15/11	vrijdag 16/11	dinsdag 17/12 tot en met dinsdag 01/01/2019	

LEES IN DIT NUMMER:

VCGH	Lidmaatschapsbijdrage 2018	blz. 18
	Sluitingsdagen VCGH	blz. 18
Gaby Van Canneyt	Augusta Volckaert, Mère Césaire: Algemeen overste van de Zusters van Liefde 1932-1958	blz. 19
VCGH	Bibliotheekaanwinsten	blz. 26
	Erfgoedvrijwilligers gezocht?! Tips om vrijwilligers voor je erfgoedevenement te rekruteren en te motiveren	blz. 28

Augusta Volckaert, Mère Césaire
Algemene Overste van de Zusters van Liefde
van 1932 tot 1958

Deze nota is ontstaan naar aanleiding van een hiaat in het artikel
“De pachters van de heren van Markhove”
in het 21ste Jaarboek Heemkundige Kring Crekel Beke
Kortemark – 2009

Gaby Van Canneyt

Schatten van de familie Volckaert, 150 jaar pachter van de hofstede “Het goed van Markhove”

In het 21ste Jaarboek Heemkundige Kring Crekel Beke – Kortemark 2009 las ik het artikel “De pachters van de Heren van Markhove”. Op bladzijde 86 was ik geboeid door het bidprentje van Richard Volckaert weduwnaar van Sylvie Ampe waarvan ik wist dat Richard Volckaert een oom was van mijn moeder en Sylvia Ampe een tante van haar.

Voor alle duidelijkheid: Mijn moeder is Gabriëlle Ampe, jongste dochter uit het kroostrijk gezin Carolus Ludovicus Ampe (broer van Sylvia) gehuwd met Romanie Meersseman

In de tekst naast het bidprentje las ik het volgende: Ik citeer: “Richard Volckaert was de landbouwer die met zijn echtgenote Sylvie Ampe en hun kinderen gedurende de eerste helft van de twintigste eeuw op het Markhove Goed leefde. Ze waren 54 jaar gehuwd en zijn samen gestorven”

Verder las ik in de tekst dat de nieuwe pachters, de Volckaerts, ruim 150 jaar de hofstede “Het Goed van Markhove” hebben uitgebaat.

In 1829 werd een hofstede onder Markhove van 30 bunder 52 roeden in pacht gegeven aan Ivo Volckaert, landsman te Kortemark. Zijn zoon Pieter Volckaert gehuwd met Isabelle Bruynooghe was zijn opvolger. Zijn kleinzoon Richard Volckaert gehuwd met Sylvie Ampe was de volgende pachter.

De tekst vervolgt aldus: Ik citeer: “In dit gezin woonden mee hun kinderen de tweeling Mathilde en Remi, geboren in 1875, Leonie geboren in 1877, Oscar geboren in 1881, Arthur geboren in 1883, Marquerite geboren in 1885, Maria geboren in 1887 en Nera geboren in 1890. Allen vonden hun bezigheid op deze grote hoeve, uitgenomen Marquerite die onderwijzeres werd.”

Wanneer je de geboortedata van deze kinderen aandachtig bekijkt (1875, 1877, - , 1881, 1883, 1885, 1887, 1890) dan zie je de regelmaat van deze data die normaliter twee jaar verschillen gezien de kinderen twee jaar borstvoeding kregen in deze tijden. Er is echter een hiaat tussen 1877 en 1881.

Precies in dit hiaat 1879 werd Augusta Volckaert geboren die Zuster van Liefde is geworden en als “Mère Césaire” van 1932 tot 1958 Algemene Overste was van de Congregatie der Zusters van Liefde te Gent.

Toch jammer dat men deze parel van de familie Volckaert zo over het hoofd heeft gezien. Een gemiste kans dacht ik, temeer omdat mijn moeder Gabriëlle Ampe een nicht was van deze vermaarde Mère Césaire. Iedereen die haar gekend heeft, en er waren er velen, was vol lof over deze charismatische figuur.

Augusta Maria Volckaert - Mère Césaire - Zuster van Liefde

Geboren te Kortemark op 25.03.1879
Dochter van Richardus Volckaert en Sylvie Ampe

Diplomas: Régente Scientifique-Laiterie
Régente Scientifique 1904 Distinction

Intrede : Gent op 20.09.1899
Noviciaat : Gent op 11.12.1899
Professie : Gent op 11.12.1900
Geloften: Gent op 11.12.1904

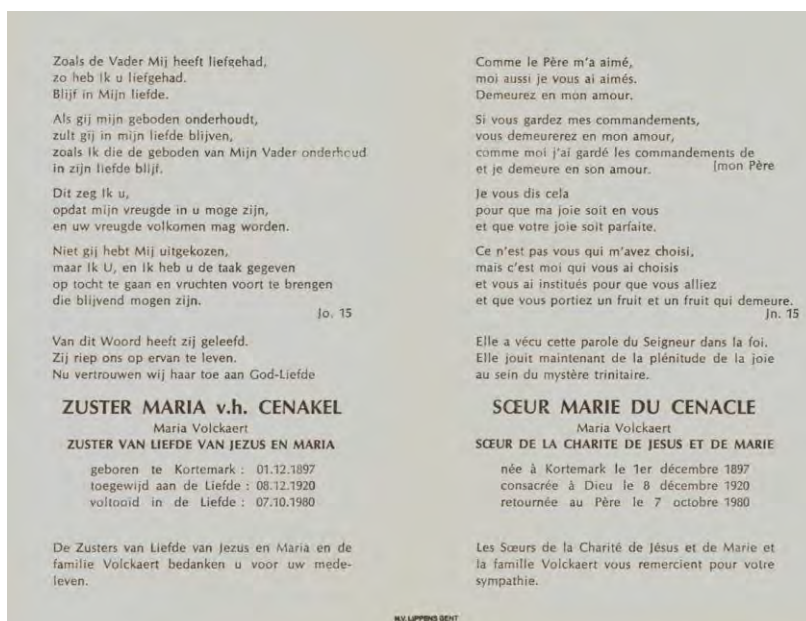
Overleden te Gent op 24.12.1970

Curriculum Vitae

Naam van het huis	Locatie	Periode	Functies/Taken
O.L.V.-ten Doom	Eeklo	1900-1906	Leerlinge normaalschool
Sint-Theresia	Beerlegem	1906-1926	Lerares bij de oudsten
Terhagen	Gent	Tot 13.01.1927	Moeder Vicaris in 1920
Sint-Lodewijk	Kwatrecht	1927-1928	Overste en lesgeefster
Sacred Heart Convent	Lahore (Pakistan)	1928-1932	Superior
Terhagen	Gent	1932-1958	Algemene Overste
Terhagen	Gent	1958-1964	Vicaris generaal
Terhagen	Gent	1964-1970	Op rust

De familie Volckaert heeft echter nog meer dergelijke parels voortgebracht. Een nicht van Augsta Volckaert met name Maria Isabella Volckaert werd onder de naam “Moeder Maria van het Cenakel” eveneens Algemene Overste van dezelfde Zusters van Liefde te Gent van 1958 tot 1969. Ze was de opvolgster van “Mère Césaire”. Zo werden de Zusters van Liefde tussen 1932 en 1969 door dochters Volckaert van Kortemark bestuurd.

Maria Isabella Volckaert - Zuster Maria van het Cenakel - Zuster van Liefde

Geboren te Kortemark op 01.12.1897

Dochter van Constant Volckaert en Marie Derauw

Diplomas: Wetenschappelijke Regentes 1924

Intrede: Gent op 02.05.1919

Noviciaat: Gent op 02.12.1919

Professie: Gent op 08.12.1920

Geloften: Gent op 04.12.1924

Overleden te Sijsele op 07.10.1980

Curriculum Vitae

Naam van het huis	Locatie	Periode	Functies/Taken
O.L.V.-ten Doom	Eeklo	1920-1924	Studies wet. Regentes
		1924-1937	Lerares aardrijkskunde
		1937-1945	Directrice St. Theresia
Sint-Bavo (BK.straat)	Gent	1945-1947	Overste
Terhagen	Gent	1947-1958	Novicemeesteres
Terhagen	Gent	1958-1968	Algemene Overste
Generalate	Brussel	1968-1969	Algemene Overste
Mariagaard	Kwatrecht	1969-1975	Algemene Raad
Maria ter Linden	Oostakker	1975-1980	Parochiale werken

Verwantschap tussen twee Algemene Oversten, Zusters van Liefde

1. Ivo Volckaert x Kortemark, 11.02.1795 Marie Anna Lauwers
Ivo Volckaert pacht op 05.10.1829 "Het goed van Markhove"

|

2. Pieter Joseph Volckaert x Torhout, 15.04.1842 Isabella Bruynooghe

° Kortemark, 20.01.1802
+ Kortemark, 21.11.1881

° Torhout, 30.03.1816
+ Kortemark, 29.10.1863

|

3. Richardus Volckaert

° Kortemark, 08.02.1847
+ Kortemark, 14.02.1929
x Handzame, 20.11.1874

Silvie Regina Ampe

° Handzame, 03.04.1848
+ Kortemark, 08.02.1929

Constantinus Volckaert

° Kortemark, 16.05.1859
+
x Kortemark, 26.11.1890

Marie Lucie Joseph Derauw

° Torhout, 20.03.1858
+

|

|

4. **Augusta Volckaert**

Mère Césaire

Zuster van Liefde van J. en M.
Algemene Overste van de Zusters
van Liefde van Jezus en Maria
van 1932 tot 1958

° Kortemark, 25.03.1879
+ Gent, 24.12.1970

Begraven op privé kerkhof te
Lovendegem

Maria Isabella Volckaert

Zuster Maria v.h.Cenakel

Zuster van Liefde van J. en M.
Algemene Overste van de Zrs.
van Liefde van Jezus en Maria
van 1958 tot 1969

° Kortemark, 01.12.1897
+ Sijsele, 07.10.1980

Begraven op het kerkhof van
de congregatie te Melle

Uit bovenstaande verwantschapstabel kan men afleiden dat Mère Césaire en Zuster Maria van het Cenakel nichten waren.

Uit het curriculum Vitae van Mère Césaire weten we ook dat Mère Césaire tussen 1906 en 1926 lerares van de oudsten was in het instituut Sint-Theresia te Beerlegem. Voor de kinderen Van Canneyt wordt meteen duidelijk waarom ons moeder na de Eerste Wereldoorlog enkele jaren pensionaat gevolgd heeft in Beerlegem. Mère Césaire heeft blijkbaar goed voor haar nichtje Gabriëlle Ampe gezorgd.

Wat tenslotte ook nog het vermelden waard is, is het feit dat de onderwijzeres Marguerite Volckaert, ° Kortemark, 18.08.1885, + Brugge, 1933, gehuwd is op 03.02.1914 met Ir. Remi Cloet, ingenieur bij de technische dienst van de Provincie West-Vlaanderen.

Remi Cloet is geboren op 01.07.1879 en overleden op 19.10.1973 te Brugge op 94-jarige leeftijd. Hij was de zoon van Henri Cloet, brouwer, en Mathilde Ampe de zus van Sylvie die met Richard Volckaert gehuwd was. Remi Cloet en Marguerite Volckaert waren dus eveneens neef en nicht.

Tenslotte vermelden we hier andermaal dat de echtgenote van Richard Volckaert, met name Sylvie Ampe, de zus is van Carolus Ludovicus Ampe x Romanie Meersseman. Hierdoor zijn hun kinderen Helena, Céline, Omer, Oscar, Remi, André, Jules, Esther, Raymond en Gabriëlle Ampe op hun beurt neven en nichten van Moeder Césaire Volckaert, Algemene Overste van de Zusters van Liefde.

Koksijde, 06.12.2017

Gabriël Van Canneyt,

gabriel.van.canneyt@telenet.be

Bibliotheekaanwinsten

Auteur	Titel	jaar	bldz	plaats
GEKIERE, CLAUDE	25 verbazend opmerkelijke verhalen van 25 gedenkwaardige naamgenoten.	2018	91 p.	GEN 55
VAN DEN EYNDE, PHILIPPE	Aldfaer: een handleiding voor gevorderden, nuttige hulpprogramma's en tips	2017	33 p.	6C
VAN DEN EYNDE, PHILIPPE	Aldfaer: een korte handleiding voor de beginner	2016	42 p.	6C
BROOS, PAUL	Anatomia. De ontdekking van het menselijk lichaam in de Lage Landen (16de - 18de eeuw)	2017	280 p.	11E
DAEL, JEFFREY	Bekende Kortemarknaren - kunst & cultuur	2018	45 p.	10E
VLAEMYNCK, J.	Bijdragen tot de geschiedenis van Woumen	1983	273 p.	LB 60
VLAEMYNCK, J.	Bijdragen tot de geschiedenis van Woumen III		112 p.	LB 60
DEDEYSTER, WIM	Burgerlijke stand Kortemark geboorten 1850-1918	2018	319 p.	8B
TAEYMANS, WILFRIED	Burgerlijke stand van Wijnegem. Huwelijken 1802-1912	2017	278 p.	LBA 30
TAEYMANS, WILFRIED	Burgerlijke stand van Wijnegem. Overlijden 1802-1919	2017	318 p.	LBA 30
BAUER, RAOUL	Clovis. In de schaduw van twee vrouwen (ca. 466-511)	2017	256 p.	9B
VANDENBROUCKE, ARNOLD	Geschiedenis der families Michel en Verhaest	2018	75 p.	GEN 111
Calles, Paul	De graven van Beke: Gemeentelijke begraafplaats Beke - Waarschoot	2018	65 p.	LB 179
Calles, Paul	De graven van Donk: Gemeentelijke begraafplaats Donk - Maldegem	2018	108 p.	LB 179
Calles, Paul	De graven van Emelgem: Gemeentelijk kerkhof Emelgem	2018	293 p.	LB 179
Calles, Paul	De graven van Heilige Maria Moeder Godsparochie Beernem: Gemeentelijke begraafplaats Heilige Maria Moeder Godsparochie Beernem	2018	195 p.	LB 179
Calles, Paul	De graven van Hogenakker Oedelem: Gemeentelijke begraafplaats Hogenakker Oedelem"	2018	172 p.	LB 179
Calles, Paul	De graven van Kachtem: Gemeentelijk kerkhof Kachtem	2018	247 p.	LB 179
Calles, Paul	De graven van Maldegem Kleit Aalterbaan: Gemeentelijke begraafplaats Maldegem Kleit, Aalterbaan	2018	127 p.	LB 179
Calles, Paul	De graven van Maldegem Kleit Kerk: Gemeentelijk kerkhof Maldegem Kleit Kerk	2018	113 p.	LB 179
Calles, Paul	De graven van Oostwinkel: Gemeentelijk kerkhof Oostwinkel - Zomergem	2018	133 p.	LB 179
Calles, Paul	De graven van Ronsele: Gemeentelijke kerkhof Ronsele - Zomergem	2018	63 p.	LB 179
Calles, Paul	De graven van Sint-Joris: Gemeentelijke begraafplaats Sint-Joris, Sint-Jorisstraat Beernem	2018	108 p.	LB 179

Auteur	Titel	jaar	bldz	plaats
Cal lens, PAUL	De Graven van Sint-Jozef De Geite Hooglede: Gemeentelijk kerkhof Sint-Jozef De Geite Hooglede	2018	91 p.	- I LB 179
Cal lens, PAUL	De graven van Sint-Petrus Oostveld: Gemeentelijk kerkhof Sint-Petrus Oostveld - Oedelem	2018	107 p.	- LB 179
Cal lens, PAUL	De graven van Ursel: Gemeentelijke begraafplaats Ursel	2018	201 p.	- LB 179
ClAES, JO	Griekse mythen, Romeinse sagen	2017	368p.	9A
GEYBELS, HANS	Heiligen en tradities in Vlaanderen. Lente & zomer Inventaris van het Fonds Cyriel Verschaeve	2017	318p.	9B
		2003	159p.	11C
VAN DEN BROUCKE, ARNOLD / HEYERICK, KRIS	Kloostergemeenschap Zrs. Maricolen Gotten-Grammene	2017	50 p.	LBO 115
NEYT, LUC	Kwartierstaat Arsène Jean Prudent De Gryse (1902-1989) en Antoinette Emilie Pelagie De Lodder (1908-1996)	2018	135 p.	GEN 112
DEPAUW, LIESBET / MESSIAEN, LAURE / SEGERS, EMMIE	Kwestie van konijnen, verrassende verklaringen voor alledaagse gebruiken	2016	140 p.	9B
VAN DE MOORTELE, JOZEF	Lotenhulle in 1624 percelen. Deel 2.			LBO 23
	Misia's missie - Speuren naar je familiegeschiedenis - Een lespakket voor de 2de graad lager onderwijs	2017	127 p.	6C
VAN DEN EYNDE, PHILIPPE	Nuttige webpagina's voor genealogen	2018	45 p.	6C
BLOM, PHILIPP / HANSEN, W. Vertaler	De opstand van de natuur. Een geschiedenis van de kleine ijstijd (1570-1700) en het ontstaan van het moderne Europa	2017	314 p.	9A
DEMUYNCK, GUIDO	De staten van goed van Deinze Deel 1: 1600-1699	2016	129 p.	LBO 14
NEYT, LUC	De Staten van Goed van het Graafschap Evergem. Deel I, 1780-1795	1990	100 p.	LBO 66
VAN DEN WIJNGAERT, MARK	Tegen de stroom in. Leopold III. Zijn leven, zijn betekenis	2017	156 p.	4C
WERBROUCK, MARCEL / BENTEIN, PETER / VIAENE, JEF	De Tweede Wereldoorlog in het Krekedal deel I: De bezetting 1940-1944	2015		10E
WERBROUCK, MARCEL / CASTELEIN, LUDO / VANDENBERGHE, NOËL / JOSEPH, HERMAN	De Tweede Wereldoorlog in het Krekedal deel II: De Meidagen van 1940 in het Krekedal	2016		10E
JOSEPH, HERMAN / E.A. NEYT, LUC / CALLENS, PAUL	De Tweede Wereldoorlog in het Krekedal deel III: Verschillende facetten van het dagelijks leven	2017		10E
	Vinderhoutte Wettelijke passeringen. Deel I : 1607-1644	2018	250 p.	LBO 116

Auteur	Titel	jaar	bldz	plaats
NEYT, LUC / CALLENS, PAUL	Vinderhoute Wettelijke passeringen. Deel II : 1636-1659	2018	245 p.	LBO 116
DEWULF-HEUS, ROMAIN L. / DEWULF, MARLEEN	Volkstelling 1748: Beernem, Sint-Joris-Ten-Distel	1987	37 p.	LB 1
DILL, ANDREAS / ROMBOUTS, LUC	Zingende torens. Vlaamse beiaarden in beeld	2017	207 p.	9A

Erfgoedvrijwilligers gezocht?! Tips om vrijwilligers voor je erfgoedevenement te rekruteren en te motiveren

Hoe vind je vrijwilligers voor je activiteiten op erfgoedevenementen zoals Erfgoeddag, Open Monumentendag, Nacht van de geschiedenis of Open Kerkendagen? Hoe trek je jonge vrijwilligers aan? Hoe hou je rekening met de 'nieuwe' vrijwilliger? En hoe hou je die vrijwilligers gemotiveerd? Een antwoord op deze vragen krijg je tijdens deze vorming.

Deze vormingsavonden worden gegeven door Daphné Maes. Als consulent van Heemkunde Vlaanderen en medeauteur van 'De vijf V's van het vrijwilligersbeleid. Stappenplan voor een succesvolle vrijwilligerswerking in je erfgoedorganisatie' heeft ze veel praktische tips in petto om je te helpen vrijwilligers te zoeken én te behouden voor je erfgoedactiviteiten.

Deze cursussen zijn een organisatie van Erfgoed in de Praktijk. Dit is het gezamenlijk vormingsaanbod van Heemkunde Vlaanderen, FARO, Herita, Stichting Open Kerken, Familiekunde Vlaanderen en het Davidsfonds. In het kader van een aantal evenementen (Open Monumentendag, Erfgoeddag, Open Kerkenweekend en Nacht van de Geschiedenis) organiseren deze partners nu al een paar jaar laagdrempelige avondcursussen die de deelnemers aan deze evenementen helpen bij de organisatie van hun activiteiten n.a.v. die erfgoedevenementen.

Doelgroep: Dit is een cursus voor erfgoedorganisaties en deelnemers die lokaal een erfgoedevenement willen organiseren en die een basiskennis over dit thema wensen te verwerven.

Tijdstip: 19u00 - 22u00

Data en locaties:

11 oktober 2018: Centrum de Vierschaar, Xavier De Cocklaan 5, 9831 Deurle i.s.m. Erfgoedcel POLS

22 oktober 2018: JC Castelhof, Molenstraat 102, 1700 Dilbeek i.s.m. Erfgoedcel Pajottenland & Zennevallei

8 november 2018: Stadhuis Roeselare, Botermarkt 2, 8800 Roeselare (toegang met behulp van identiteitskaart) i.s.m. Projectvereniging BIE

22 november 2018: Koningin Astridplein 37, 3970 Leopoldsburg i.s.m. de gemeente Leopoldsburg

4 december 2018: Domein de Renesse, Lierselei 30, 2390 Malle i.s.m. Domein de Renesse

Inschrijven:

Inschrijven is verplicht en kan tot drie dagen voor de workshop(s) via het inschrijvingsformulier op www.heemkunde-vlaanderen.be. Deelnemen kost 5 euro per vormingsavond. Tijdens de vorming ontvang je cursusmateriaal en een drankje. Het inschrijvingsgeld moet worden overgeschreven op IBAN BE79 0682 2185 9033, BIC: GKCCBEBB met als vermelding 'vrijwilligers rekruteren + naam deelnemer'. Voor meer informatie kan je terecht bij Daphné Maes op daphne.maes@heemkunde-vlaanderen.be of op 015/20.51.74.